

מערך שיעור

זהות משפחתית – משפחה גרעינית ומשפחה מורחבת

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ב'

ציר מוביל: ממשפחה לעם – שורשי הזהות שלי

רעיון מרכזי: הזהות האישית והמשפחתית שלי קשורה לזהות של המולדת שלי – ישראל

נושא: זהות משפחתית

מיומנויות:

1. אוריינות לשונית: הבעה בכתב ובעל פה, הקשבה.
2. חשיבה יצירתית: יצירה אומנותית.
3. התנהלות חברתית / מודעות חברתית: שיתוף, הקשבה.

בין-תחומיות:

שילוב של אומנות ושפה

מעריך השיעור

פתיחה

מטרה: לעורר מודעות למשמעות המושג "משפחה".
להבחין בין סוגי משפחות (גרעינית ומורחבת).

מה צריך?

חומרי יצירה שונים:
פלסטילינה, חימר,
גרוטאות, ציור

מה עושים?

1. שואלים את התלמידים: "כשאתם שומעים את המילה 'משפחה', מה זה אומר לכם?"
2. כל תלמיד מקבל דף ומצייר את המשפחה שלו כפי שהוא בוחר.
3. המורה מציגת שיש כל מיני סוגי משפחות.
4. משוחחים על המושגים: סבא / סבתא / נכד / נין / אח / אחות / דוד / דודה / אחיין...
5. מגדירים מהי **משפחה גרעינית** ומהי **משפחה מורחבת** (אפשר להשתמש בדימוי מהטבע - גרעין ששותלים באדמה וממנו צומח הצמח).
6. יוצרים את העץ המשפחתי מחומרים שונים ומוסיפים את שמות בני המשפחה.

למידה פעילה

מטרה: לעודד קשר רגשי עם בני המשפחה.
לפתח יכולת כתיבה ותיאור אישי. לעודד שיתוף והקשבה.

מה עושים?

1. כתיבה: מה אני אוהב לעשות עם המשפחה שלי? התלמידים כותבים מה הם אוהבים לעשות עם כל אחד מבני המשפחה. עם אבא שלי אני אוהב... עם אמא שלי אני אוהב....
2. התלמידים משתפים: מה הם אוהבים לעשות עם המשפחה.

מה צריך?

עיבוד וסיכום

מטרה: לחזק זהות משפחתית באמצעות חוויות.
להבין את המכנה המשותף בין ילדים שונים. לפתח כישורי שיח.

מה עושים?

1. הכינו תחנות ברחבי הכיתה – בכל תחנה ציינו על דף שם של פעילות (למשל: לבשל, לשחק בכדור, לקרוא ספר, לטייל וכו').
2. בקשו מהתלמידים לעבור בין התחנות ולכתוב את שמם ליד הפעילות שהם אוהבים לעשות עם בן משפחה.
3. לאחר שכולם כתבו את שמם, כל תלמיד ייגש לתחנה שבחר, ישב עם ילדים שבחרו את אותה הפעילות וישתף מה הוא עושה עם בן המשפחה ולמה הוא אוהב את זה.

מה צריך?

דפים עם שמות של פעילויות שונות (אחד לכל תחנה)
טושים לכתיבת שמות
תחנות

להמשך המסע

השיר "משפחה ענקית" מאת: סמדר שיר לחן: משה דץ

התלמידים יסמנו את כל בני המשפחה בשיר ויסדרו לפי אלפבית פנימי וחיצוני.
התלמידים יסמנו חרוזים בשיר.
התלמידים ימיינו מילים בזכר ובנקבה בשיר.
התלמידים ימיינו מילים ביחיד וברבים בשיר.
התלמידים יכתבו מילות תואר בשיר.
התלמידים יכתבו שמות מקום בשיר.
התלמידים יכתבו פעולות בשיר.

צידה לדרך (נספחים)

